

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 5P/51/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5814207326
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Kyseľová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2015:5814207326.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Námestove, samosudkyňou JUDr. Gabrielou Kyseľovou, vo veci navrhovateľky: C. U., rod. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXX, práve zastúpenej: JUDr. Máriou Vevurkou, advokátkou so sídlom v Námestove, Štefánikova 269/24, proti odporcovi: H. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. 3, t.č. bytom D. partyzánu XX, XXX XX H. 6, M. republika, v konaní o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom, zastúpených opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Námestovo, takto

rozhodol:

I. Súd manželstvo navrhovateľky C. U., rod. T., nar. XX.XX.XXXX a odporcu H. U., nar. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX v J., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu S., vo zväzku R., ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XX, r o z v á d z a .

II. Mal. deti, R. nar. XX.XX.XXXX a mal. F., nar. XX.XX.XXXX sa na čas po rozvode z v e r u j ú do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude do budúca zastupovať a spravovať ich majetok.

III. Otec mal. detí j e p o v i n n ý prispievať na výživu mal. R., nar. XX.XX.XXXX sumou 150 Eur a mal. F., nar. XX.XX.XXXX sumou 140 Eur mesačne, vždy do každého 15. dňa príslušného mesiaca vopred k rukám ich matky, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom podaným na súd dňa 26.11.2014 navrhovateľka žiadala, aby súd rozviedol jej manželstvo, ktoré uzavrela s odporcom dňa XX.XX.XXXX v J., maloletú R., nar. XX.XX.XXXX a mal. F., nar. XX.XX.XXXX zveril do jej osobnej starostlivosti a odporcu zaviazal prispievať na jej výživu a to mal. R. sumou 170 € mesačne a mal. F. sumou 150 € mesačne.

Svoj návrh odôvodnila tým, že manželstvo uzatvorili po ročnej známosti zo vzájomnej náklonnosti, kedy už boli rodičmi ich prvorodenej dcéry R.. Prvý rok bývali u rodičov navrhovateľky, následne sa presťahovali k rodičom odporcu do U., kde zotrvali niekoľko mesiacov. Keďže odporca si našiel prácu v Q. odsťahovali so do podnájmu v Q. a osamostatnili sa. Od začiatku ich manželstva mávali nezhody týkajúce sa financií. Odporca bol v práci nestály, z toho pramenili časté sťahovania a premiestňovania do miest, kde si našiel dočasnú prácu, ktorú po určitom čase nechal a hľadal inú. Pre lepšie pracovné príležitosti pre odporcu presťahovali sa do M. republiky do H., kde si prenajali byt na P. H.. Odporca pracoval ako stavbár, neskôr v pekárni, ale v žiadnom zamestnaní nevydržal. Začali problémy, lebo odporca raz prácu mal, vzápätí o ňu prišiel a mali veľký problém s financiami, čo vyústilo do toho, že ich vystaňovali z prenajatého bytu, pretože neboli schopní platiť nájomné. V marci 2012 sa rozhodla vrátiť k svojim rodičom, kedy už očakávala narodenia druhého dieťaťa. Od toho času s odporcom nežije v

spoločnej domácnosti, tento domov chodil zriedka a naposledy ich navštívil na Vianoce 2013. Odvtedy sa o nich nezaujímal a hoci sporadicky uvádzal deťom, že ich príde navštíviť a donesie im hračky, sľub nedodržal. Manželstvo neplní svoj účel.

S poukazom na ustanovenie § 101 ods. 2 veta druhá O.s.p. súd konal a rozhodol v neprítomnosti odporcu, ktorý aj napriek včas a riadne vykázanému doručeniu prostredníctvom dožiadaného súdu sa na pojednávanie nedostavil a nežiadal o jeho odročenie.

Navrhovateľka vo výpovedi doplnila, že s odporcom sa poznali krátko a ona očakávala narodenie mal. R.. Bola plánovaná svadba XX/XXXX, z ktorej napokon vzišlo, pretože odporca začal prejavovať svoju povahu, klamal jej, nestaral sa o rodinu, nedával peniaze. Na naliehanie odporcu a jeho rodičov sa napokon presťahovali a odišli k nim bývať na krátky čas do Q., kde mali vyhradené jedno poschodie RD. Vzťahy však boli komplikované, naďalej sa hádali, odporca klamal, nepožíval však alkohol ale nevedel sa postarať o rodinu. Niekedy prácu mal, ale nikdy v nej nevydržal. Klamal jej v tom, že uhrádza nájom za byt, do ktorého sa presťahovali po tom, čo to medzi nimi a jeho rodičmi nefungovalo. Problém u odporcu bol taký, že nevedel získať prácu, resp. keď ju získal nevydržal v nej a finančné prostriedky nedával pre spoločnú domácnosť. Niekedy sa stalo, že jej z účtu vybral rodičovský príspevok, hoci tvrdil, že jej na účet ešte neprišiel. Napokon sa presťahovali do Prahy, kde bolo krátko obdobie, počas ktorého ich manželstvo fungovalo. Odporca chodil do práce, zarábal peniaze. V tom čase otehotnela a čakala 2. dieťa. Po nejakej dobe sa situácia opäť zopakovala, odporca neplatil nájomné, prestal chodiť do práce. Museli sa do 2 hodín vysťahovať z nájomného bytu a ako tehotná aj s mal. R. odišla spať na Z. k svojim rodičom, ktorí jej pomáhali nielen pri narodení R., ale aj vtedy, keď sa vrátila späť. Pomáhali so starostlivosťou o deti, zabezpečením výbavičky pre nich ale aj zabezpečením základných životných potrieb. Odvtedy je ich manželstvo nefunkčné, hoci odporca párkrát prišiel navštíviť ju a deti, o ktoré ale neprejavil žiaden záujem. Od roku 2013 ich odporca nenavštívil, neplatí výživné hoci mu to bolo predbežne určené uznesením OS NO 1P/13/2014 a to na mal. R. vo výške 80 € mesačne a F. 70 € mesačne s tým, že obe deti boli zverené do jej starostlivosti. Mal. F. má X rokov, navštevuje 3. ročník ZŠ v J.. Je zdravá, má bežné detské choroby a preto výdavky sa pohybujú na úrovni bežných výdavkov spojených so starostlivosťou o dieťa. Mal. F. má X roky. Má zdravotné problémy - reflux, ktorý sa sčasti podarilo potlačiť, keďže užívala lieky na alergiu. Absolvuje s ňou viaceré vyšetrenia ako genetické, neurologické, aby sa zistili príčiny jej zdravotného stavu. Menovaná zaostáva vo vývoji, keďže doposiaľ nechodí sama na toaletu, teda nevie sa pýtať a taktiež nerozpráva, resp. nedosahuje úroveň slovnej zásoby dieťaťa v jej veku. Užíva lieky predpísané alergiológom. Ona do 09/2015 poberala rodičovský príspevok 203,20 € a prídavky na 2 deti s tým že požiadala o predĺženie rodičovskej dovolenky do 6. roku veku dieťaťa. O žiadosti doposiaľ nebolo rozhodnuté. Nikde nepracuje a iný príjem nemá. Odporca výživné neplatí, o deti neprejavuje záujem a ani pri príležitosti sviatkov im neposiela žiadne darčeky. Mal. F. odporcu nepozná. Ostatné výdavky spojené s bývaním zabezpečujú jej rodičia, u ktorých mám vyčlenené priestory na bývanie. Odporca je vyučený ako pekár. Pracoval v tomto obore, keď žili v H.. Pracoval aj ako stavebný robotník na stavbách. Nevie o tom, že by mal nejaké zdravotné komplikácie alebo problémy, na ktoré sa potreboval liečiť. Mal kľúčové žily, ohľadom ktorých bral injekčnú liečbu. Nepožíval alkohol ani drogy. Fyzicky ju nikdy nenapadol. Odporca nemá žiadny majetok. Dom vlastnili jeho rodičia. V čase, keď žili v spoločnej domácnosti odporca zarábal 800 € a pracoval ako pekár v pekárni.

Kolízny opatrovník uviedol, že navrhol zveriť deti do osobnej starostlivosti navrhovateľky s právom zastupovať ich a spravovať ich majetok. Výživné žiadal určiť v závislosti od schopnosti a možností otca, keďže jeho pomery nie sú známe.

Okrem výsluchu účastníkov konania súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa so sobášnym listom a rodným listom maloletých detí, potvrdeniami o priznaných štátnych sociálnych dávkach navrhovateľky a odporcu, správou kolízneho opatrovníka zo šetrenia rodinného prostredia maloletých detí a oboznámil sa s ostatnými listinnými dôkazmi tvoriacimi súčasť spisu, pričom zistil a ustálil nasledovný skutkový a právny stav:

Účastníci uzatvorili manželstvo dňa XX.XX.XXXX v J.. U oboch manželov ide o manželstvo prvé a zo strany navrhovateľa o prvý návrh na rozvod manželstva. Obaja manželia sú štátnymi občanmi J. republiky. Z manželstva pochádzajú dve deti a to mal. R., nar. XX.XX.XXXX a mal. F., nar. XX.XX.XXXX. Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 26.06.2015 sp. zn. 1P/13/2014 bolo nariadené predbežné opatrenia,

na základe ktorého boli maloleté deti predbežne zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zviazaný prispievať predbežne na výživu mal. R. sumou 80 € mesačne a na mal. F. sumou 70 € mesačne. V súčasnosti matka žije spolu s maloletými deťmi u svojich rodičov, ktorý jej pomáhajú so zabezpečením starostlivosti o deti a so zabezpečením základných potrieb a bývania. Otec s rodinou nežije od 12/2013, na výživu maloletých detí neprispieva a ani sa s rodinou nekontaktuje, maloletá F. otca nepozná. Matka bola do 09/2015 na rodičovskej dovolenke a jej príjem predstavoval rodičovský príspevok 203,20 € mesačne a prídavky na dve maloleté deti 47,04 €.

Podľa § 23 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej už len „zákon o rodine“), súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

Na základe skutkového stavu ustáleného z vykonaných dôkazov dospel súd k záveru, že vzťahy medzi manželmi sú vážne a trvalo rozvrátené bez perspektívy ich zlepšenia a obnovenia manželského spolužitia. Formálny zväzok manželstva preukazuje skutočnosť, že odporca s navrhovateľkou nežije prakticky od decembra 2013 a o navrhovateľku a deti žiaden záujem neprejavuje. Manželia si neposkytujú vzájomnú pomoc a podporu nehovoriac o tom, že oboch absentujú akékoľvek city k druhému. Príčinu rozvratu súd vidí v neuváženom uzavretí manželstva, do ktorého obaja vstupovali bez vrúcnej náklonnosti uvedomujúc si rozdielnosť pováh a názorov na vedenie života, ku ktorému odporca pristupoval ľahostajným spôsobom a bez zodpovednosti za starostlivosť o domácnosť a deti. Takéto manželstvo neplniace žiadnu zo svojich funkcií je len formálne, preto ho súd rozviedol.

Podľa § 24 ods. 1 a 4 zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu

výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Postupujúc podľa citovaných ustanovení zákona vychádzajúc z absencie záujmu otca o deti, súd maloletú R., nar. XX.XX.XXXX a mal. F., nar. XX.XX.XXXX zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorej napokon boli deti predbežne zverené uznesením tunajšieho súdu 1P/13/2014 dňa 26.06.2015, a ktorej nedostatky v starostlivosti súd nezistil. Zároveň určil, že zastupovať a spravovať maloleté deti bude matka už aj s ohľadom na to, že odporca neustále mení miesto pobytu a o deti neprejavuje žiaden záujem.

Otcovi dieťaťa určil povinnosť prispievať na výživu sumou 150 € na maloletú R. a sumou 140 € na mal. F.. Súd je toho názoru, že určené výživné zodpovedá schopnostiam a možnostiam otca ohľadom ktorých súd zistil, že otec je v produktívnom veku a vyučený v odbore pekář, v ktorom v minulosti pracoval a dosahoval príjem. 800 €. Nie je vystavený žiadnym zdravotným komplikáciám, pre ktoré by nemohol pracovať, alebo byť zamestnaný na kratší pracovný úväzok, resp. pre ktoré by si nemohol nájsť stálu platenú prácu. Otec získal zručnosti teda aj schopnosť pracovať na pozícii stavebného robotníka, ohľadom ktorej pracovnej pozície je na trhu práce nespočetné množstvo ponúk, ktoré nebránia tomu, aby ich otec využil. Súd preto pri určení výživného vychádzal z príjmu pohybujúceho na úrovni pekářa a stavebného robotníka regiónu Z., od ktorého potom odvíjal výšku výživného. Zároveň je súd názoru, že určené výživné zodpovedá odôvodneným potrebám maloletých detí. Mal. R. navštevuje 3. ročník základnej školy a nemá výrazné zdravotné problémy, preto suma výživného odzrkadľuje aj do budúca sa zvyšujúce výdavky. Maloletá F., má síce tri roky, zaostáva vo vývoji, v súvislosti s čím matka požiadala o platenú ďalšiu rodičovskú dovolenku do jej 6. roku veku, má výrazne zdravotné komplikácie (reflux, alergie), v súvislosti s ktorými absolvujú viaceré odborné vyšetrenia, a preto bola potreba určiť vyššie výživné než ako je to u detí v jej veku. Pokiaľ ide o matku jej jediným príjmom bol do 09/2015 rodičovský príspevok, pričom pre nepriaznivý zdravotný stav mal. F. si matka podala žiadosť o ďalšiu rodičovskú dovolenku.

Na základe zistených príjmov, z ktorých vyplývajú schopnosti a možnosti rodičov, je súd toho názoru, že súdom určené výživné spĺňa kritéria podľa § 62 ods. 2, 3, 4 a 5 a § 75 ods. 1 zákona o rodine.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 144 veta prvá O.s.p., podľa ktorého účastníci konania o rozvod manželstva nemajú právo na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu Žilina.

Podľa § 205 ods. 1, 2 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 223/1995 Z.z. v znení neskorších zmien) a ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých, návrhom na súdny výkon rozhodnutia (§251, ods. 1OSP).